

Lublin, 11 marca 2010 r.

RIO – II – 601/59/2009

Pan Ryszard Zań
Wójt Gminy Kodeń
ul. 1 Maja 20
21 - 509 Kodeń

Szanowny Panie Wójcie,

W dniach od 26 października do 23 grudnia 2009 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – Katarzyna Kułakowska i Piotr Wojczuk – przeprowadzili kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Kodeń. Protokół podpisano 18 stycznia 2010 r.

Ustalenia kontroli wskazują, że przy realizacji zadań jednostki wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia, będące wynikiem nieprzestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa bądź błędnej ich interpretacji.

Spośród nich należy zwrócić uwagę na nieprawidłowości z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości, niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych, przez co wpływy budżetowe uszczuplono w latach 2006 - 2008 co najmniej o kwotę 9.697 zł, dopuszczenie do przedawnienia zobowiązań podatkowych (w kwocie około 19.367,48 zł) oraz prawa do wymiaru podatków (w kwocie 864,00 zł) oraz nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDPza 2008 r.

Kontrola w zakresie zamówień publicznych ujawniła wiele nieprawidłowości na każdym z etapów postępowania, w tym nieprawidłowości mające wpływ na wynik postępowania. Stwierdzono nieprawidłowe sporządzanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia; żądanie dokumentów, które nie były niezbędne do przeprowadzenia postępowania; niepoprawienie w najkorzystniejszej ofercie złożonej w postępowaniu na remont i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Kodniu omyłek polegających na niezgodności

kosztorysu ofertowego z przedmiarem robót, niepowodujących istotnych zmian w treści oferty i w konsekwencji odrzucenie jej jako niezgodnej ze specyfikacją (cena oferty odrzuconej po uwzględnieniu poprawek byłaby o 38.022,91 zł niższa od ceny oferty wybranej); bezpodstawne odrzucenie najkorzystniejszej oferty (tańszej o 4.280,01 zł od oferty wybranej) w postępowaniu na budowę drogi gminnej w m. Kodeń III (odcinek od 0+320 do 0+700) na skutek niezłożenia wraz z ofertą harmonogramu robót z tabelą elementów robót i wyposażenia w sytuacji, gdy dokument ten nie był dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania; zawieranie umów niezgodnie ze złożoną ofertą; zawarcie umowy na roboty dodatkowe przy realizacji zamówienia na remont i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Kodniu w trybie zamówienia z wolnej ręki bez szczegółowego określenia rodzaju, ilości i wartości robót, które należy wykonać.

W toku kontroli stwierdzono przekroczenie przez wójta gminy zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań obciążających budżet gminy o łączną kwotę 40.695,80 zł

Niektóre z nieprawidłowości zostały w trakcie kontroli wyeliminowane, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu; w tym zakresie nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

1.1. Niespełnianie przez skarbnika gminy wymogów w zakresie wykształcenia.

Na stanowisku skarbnika zatrudniać osobę spełniającą jeden z warunków co do wykształcenia, określonych w przepisach art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) – str. 2 protokołu.

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Niekompletne lub nieprawidłowe opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości Urzędu Gminy, przez:

- *niedostosowanie zasad funkcjonowania konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” do przepisów określających szczególne zasady rachunkowości dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz nieprawidłowe ustalenie zasad ewidencji na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (na koniec roku zamiast bieżąco),*
- *niewprowadzenie konta 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”, mimo występowania operacji podlegających ujęciu na tym koncie,*
- *nieokreślenie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności”,*
- *nieprawidłowe ustalenie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” oraz niedostosowanie ich do potrzeb jednostki,*
- *ujęcie w planie kont Urzędu Gminy kont 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, mimo niewystępowania operacji podlegających ujęciu na tych kontach,*
- *nieustalenie obowiązku prowadzenia szczegółowej ewidencji do konta 750 „Przychody i koszty finansowe”.*

Dostosować postanowienia zakładowego planu kont Urzędu Gminy i zasady klasyfikacji zdarzeń na kontach księgi głównej do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.”, obowiązującego do czasu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie przepisów art. 40 ust. 4 pkt 1 lit. a ustawy o finansach publicznych, zgodnie z przepisami art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241), w tym:

- *wprowadzić konto 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”,*
- *ustalić zasady klasyfikacji zdarzeń na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności”,*
- *dostosować zasady klasyfikacji zdarzeń na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” do faktycznych potrzeb jednostki,*
- *wprowadzić obowiązek bieżącego dokonywania (i dokonywać na bieżąco) przypisu należności na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) w związku z § 14a ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.,*

- wprowadzić obowiązek prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 750 „Przychody i koszty finansowe”, w sposób zapewniający wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości.

Aktualizacja dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości należy do obowiązków kierownika jednostki, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 2 tej ustawy – str. 3 - 5, 9, 11, 17 protokołu.

2.2. *Wprowadzenie w 2009 r. sald początkowych na kontach 224 „Rozrachunki budżetu” księgi głównej budżetu i 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” księgi głównej Urzędu Gminy, niezgodnych z saldami wykazanymi na tych kontach na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych roku 2008, w wyniku zamknięcia tych kont na koniec roku tzw. „per saldem”.*

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na kontach rozrachunkowych wykazywać salda należności i zobowiązań zgodnie z ich rzeczywistym stanem, nie dokonując wzajemnych kompensat należności i zobowiązań, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załącznikach Nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – str. 6, 29 protokołu.

2.3. *Dokonywanie zapisów księgowych bez zamieszczenia opisu operacji gospodarczej. Niepowiązanie dowodów źródłowych załączonych do wyciągów bankowych z zapisami na kontach księgi głównej budżetu gminy.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem zrozumiałego tekstu, skrótu lub kodu opisu operacji, pamiętając że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Zapewnić powiązanie dowodów księgowych z zapisami w księgach rachunkowych, w celu identyfikacji dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości oraz z postanowieniami cz. III ust. 3g załącznika nr 1 do zarządzenia nr 36/2007 Wójta Gminy Kodeń z dnia 31 grudnia 2007 r. w sprawie przyjęcia instrukcji kontroli wewnętrznej legalności i celowości wydatków, obiegu

dowodów finansowo – księgowych i gospodarki materiałowej, inwentaryzacji aktywów i pasywów, zakładowego planu kont oraz wykazu stawek amortyzacyjnych (umorzeniowych) środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w Urzędzie Gminy w Kodniu – str. 6, 7 protokołu.

2.4. *Nieprawidłowe ewidencjonowanie nakładów poniesionych na inwestycje i wartości wytworzonych w ich wyniku środków trwałych, w tym:*

- *zaliczenie do kosztów jednej inwestycji kosztów związanych z realizacją kilku zadań (np. opracowania dokumentacji projektowej),*
- *nieprawidłowe ustalanie wartości początkowej środków trwałych, w wyniku nieuwzględnienia w wartości początkowej środków trwałych ogółu kosztów związanych z ich wytworzeniem (w wartości początkowej wytwarzanych środków trwałych uwzględniano jedynie wartość kosztów wykonania robót budowlanych i zakupu materiałów, bez kosztów opracowania dokumentacji i kosztów pełnienia nadzoru),*
- *bezasadne przeksięgowanie pod datą 31 grudnia 2007 r. i 31 grudnia 2008 r. kosztów poniesionych inwestycji z konta 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” na konto 011 „Środki trwałe”, mimo nieuzyskania efektu inwestycyjnego i nie wytworzenia obiektu (środka trwałego) na 31 grudnia (w rezultacie konto 080 nie wykazywało na koniec roku salda Wn),*
- *bezpodstawne ujmowanie na koncie 011 „Środki trwałe” wartości pomocy rzeczowej (w postaci np. poniesionych nakładów na remont (budowę) chodnika przy drodze wojewódzkiej i powiatowej) udzielonej z budżetu gminy innym jednostkom samorządu terytorialnego.*

Ewidencję analityczną do konta 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” prowadzić w sposób zapewniający co najmniej wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

Poniesione uprzednio koszty na realizację kilku zadań inwestycyjnych (np. opracowania dokumentacji) rozliczać na poszczególne obiekty, pamiętając że koszt wytworzenia środków trwałych obejmuje ogół kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia (a więc również koszty opracowania dokumentacji i pełnienia nadzoru), do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz

podatek akcyzowy i koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości.

Do czasu zakończenia inwestycji całość poniesionych przez jednostkę kosztów inwestycji ujmować na koncie 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)”, a po zakończeniu inwestycji przenosić je na konto 011 „Środki trwałe”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., pamiętając że saldo Wn konta 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” oznacza koszty inwestycji niezakończonych.

Nie ujmować na koncie 011 „Środki trwałe” wartości pomocy rzeczowej udzielanej innym jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie przepisów art. 220 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W oparciu o posiadane dokumenty i zapisu dokonane w latach 2007 – 2009 na kontach 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” i 011 „Środki trwałe” ustalić faktyczną wartość środków trwałych otrzymanych w wyniku inwestycji i dokonać stosownych zapisów w księgach rachunkowych, w celu odzwierciedlenia w nich stanu rzeczywistego, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 7, 8, 14, 15 protokołu.

2.5. *Dokonywanie w księgach rachunkowych zapisów po tej samej stronie kont korespondujących, tj. „dodatnio-ujemnych”.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać zgodnie z zasadą podwójnego zapisu, tylko zapisami dodatnimi lub tylko zapisami ujemnymi, stosownie do przepisów art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości - str. 8, 9 protokołu.

2.6. *Niezachowanie systematyki zapisów przy ewidencjonowaniu operacji gospodarczych.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w tym:

a) operacje dotyczące naliczenia na koniec każdego kwartału odsetek od należności przypisanych a niewpłaconych ujmować – w księdze głównej Urzędu Gminy w okresie sprawozdawczym, którego dotyczą – zapisem:

- naliczone odsetki na koniec kwartału:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 290 „Odpisy aktualizujące należności”,

- wyksięgowanie odsetek (należnych, ale niezapłaconych) na początku następnego kwartału:

Wn 290 „Odpisy aktualizujące należności”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”;

- b) operacje związane ze zwrotem przez dłużnika alimentacyjnego wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego ujmować:

- przypis należności od dłużnika alimentacyjnego w dacie wypłaty świadczenia osobie uprawnionej do świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

* w księdze głównej Urzędu Gminy:

- w części dotyczącej kwoty należności, stanowiącej dochód własny gminy wierzyciela, zgodnie z przepisami art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.):

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 750 „Przychody i koszty finansowe”,

- w części dotyczącej kwoty należności (wraz z odsetkami), stanowiącej dochód budżetu państwa, a także dochód własny gminy dłużnika (innej niż gmina wierzyciela), zgodnie z przepisami art. 27 ust. 4 cytowanej ustawy:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 225 „Rozrachunki z budżetami”,

- wpływ wierzytelności od komornika sądowego:

* w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (subkonto dochody),

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

zapis ten powinien być dokonany w celu poprawnego wykazania w sprawozdaniu Rb-27ZZ „z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami” dochodów wykonanych, które – stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) – winny być wykazywane w tym sprawozdaniu na podstawie ewidencji analitycznej do konta 130. Pamiętać przy tym należy, że – w myśl przepisów § 5 ust. 2 „Instrukcji...” – dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,

należne budżetowi państwa, nie są wykazywane w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu finansowego dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, a – stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 6 „Instrukcji...” – jednostka realizująca zadanie, podległa jednostce samorządu terytorialnego, nie wypełnia kolumny „Dochody potrącone przez jednostkę samorządu terytorialnego”; w związku z tym na koncie 130 należy zaewidencjonować pełną kwotę zrealizowanych dochodów,

* w księdze głównej budżetu gminy:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 224 „Rozrachunki budżetu”,

- rozliczenie otrzymanych wpływów, w części stanowiącej dochód gminy wierzyciela ujmować w księdze głównej budżetu gminy:

Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

- przelew uzyskanych wpływów do gminy dłużnika (odrębnej od gminy wierzyciela) i budżetu państwa:

* w księdze głównej budżetu gminy:

Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”,

i równolegle w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 225 „Rozrachunki z budżetami”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” (subkonto dochody);

c) operacje związane z zakupem wartości niematerialnych i prawnych o wartości nieprzekraczającej 3.500 zł i naliczeniem umorzenia ujmować w księdze głównej Urzędu:

Wn 020 „Wartości niematerialne i prawne”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

i równolegle umorzenie:

Wn 400 „Koszty według rodzajów”,

Ma 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”;

d) umorzenie i amortyzacja środków trwałych podlegających stopniowemu umorzeniu (wg stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę):

Wn 401 „Amortyzacja”,

Ma 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

i równolegle:

Wn 800 „Fundusz jednostki”,
Ma 761 „Pokrycie amortyzacji”;

e) wpływ w grudniu części oświatowej subwencji ogólnej na styczeń następnego roku ujmować:

- w księdze głównej budżetu gminy wpływ środków na rachunek bankowy:
Wn 133 „Rachunek budżetu”,
Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”;
- przeksięgowanie otrzymanej subwencji na dochody budżetu gminy w następnym roku budżetowym:

- w księdze głównej budżetu gminy:
Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,
Ma 901 „Dochody budżetu”,

oraz w księdze głównej Urzędu Gminy:

ująć dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w sposób określony w polityce rachunkowości:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (lub 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”),
Ma 750 „Przychody i koszty finansowe”,

- przeksięgowanie zrealizowanych dochodów budżetowych (przychodów Urzędu Gminy, będących dochodami budżetu nieujętymi w planach finansowych innych jednostek budżetowych):

Wn 800 „Fundusz jednostki”,
Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (lub 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”);

f) wpływ na rachunek budżetu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych za grudzień roku poprzedniego:

- w księdze głównej budżetu gminy w roku wpływu udziału:
Wn 133 „Rachunek budżetu”,
Ma 224 „Rozrachunki budżetu”

i jednocześnie zapis w księgach roku poprzedniego:

- w księdze głównej budżetu gminy:
Wn 224 „Rozrachunki budżetu”,
Ma 901 „Dochody budżetu”,

oraz w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych (lub 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych),
Ma 750 „Przychody i koszty finansowe”

oraz

Wn 800 „Fundusz jednostki”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (lub 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”);

g) dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłaty eksploatacyjnej ujmować:

* w księdze głównej Urzędu Gminy:

- przypis należnych dochodów:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 750 „Przychody i koszty finansowe”,

- wpłata należności do kasy:

Wn 101 „Kasa”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

- odprowadzenie przyjętych wpłat z kasy na rachunek bankowy:

Wn 140 „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”,

Ma 101 „Kasa”,

- wpływ przyjętych w kasie wpłat na rachunek bankowy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

Ma 140 „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”,

* w księdze głównej budżetu gminy:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”

lub

- wpłata należności bezpośrednio na rachunek bankowy wspólny dla budżetu gminy i Urzędu Gminy:

* w księdze głównej budżetu gminy:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

* w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”;

h) należności z tytułu czynszu najmu, dzierżawy i sprzedaży usług ujmować w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na podstawie wystawionych faktur VAT następująco:

- przypis miesięcznego czynszu lub należnej opłaty (wg faktury VAT) na kontach:

• kwota netto:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

- Ma 700 „Sprzedaż produktów i koszty ich wytworzenia”,
  - należny podatek VAT:
    - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
    - Ma 225 „Rozrachunki z budżetami”,
  - wpływ środków pieniężnych z tytułu powyższych dochodów (kwota brutto):
    - * w księdze głównej Urzędu Gminy:
      - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych – dochody”,
      - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
    - * w księdze głównej budżetu:
      - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
      - Ma 901 „Dochody budżetu”,
    - przelew podatku VAT do urzędu skarbowego (wg wyciągu bankowego):
      - * w księdze głównej budżetu:
        - Wn 901 „Dochody budżetu”,
        - Ma 133 „Rachunek budżetu”,
      - * w księdze głównej Urzędu:
        - Wn 225 „Rozrachunki z budżetami”,
        - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych– dochody”
oraz równocześnie techniczny zapis ujemny:
          - (-) Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych – dochody”,
          - (-) Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych – dochody”;

wskazany sposób księgowania przelewu podatku VAT do urzędu skarbowego dotyczy sytuacji, gdy jednostka nie ponosi kosztów związanych z przychodami opodatkowanymi (tj. od VAT-u należnego nie odlicza VAT-u naliczonego w fakturach dostawców). W sytuacji odliczania podatku VAT naliczonego w fakturach dostawców dodatkowo należy zaewidencjonować podatek podlegający odliczeniu na koncie 225 oraz dokonać korekty poniesionych wydatków o kwotę podatku VAT naliczonego, podlegającego odliczeniu od podatku VAT należnego;

i) wpływ na rachunek budżetu gminy dochodów realizowanych przez inne niż Urząd Gminy jednostki budżetowe, ewidencjonować wyłącznie na kontach budżetu:

- Wn 133 „Rachunek budżetu”,
- Ma 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”

i w okresach sprawozdawczych na podstawie jednostkowych sprawozdań Rb-27S o dochodach:

- Wn 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,

Ma 901 „Dochody budżetu”;

j) operacje związane z wpłatą opłaty targowej ujmować w księdze głównej Urzędu Gminy:

- przypis opłaty w wysokości kwot pobranych, wynikających z przedstawionych pokwitowań wpłaty:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 750 „Przychody i koszty finansowe”,

- wpłata opłaty targowej przez inkasenta na rachunek bankowy gminy:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”

(lub Wn 101 „Kasa” w przypadku wpłaty do kasy Urzędu Gminy),

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

i na koncie szczegółowym, prowadzonym do rozliczeń z inkasentem opłaty targowej

oraz równolegle

* w księdze głównej budżetu:

Wn 133 „Rachunek budżetu”,

Ma 901 „Dochody budżetu”,

stosownie do przepisów § 17 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. c i d oraz § 24 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), obowiązującego do czasu wydania przez Ministra Finansów rozporządzenia na podstawie przepisów art. 40 ust. 4 pkt 1 lit. b ustawy o finansach publicznych, zgodnie z przepisami art. 119 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych;

k) operacje gospodarcze związane z zaciągnięciem i spłatą przez gminę pożyczki ujmować w ewidencji księgowej budżetu na koncie 260 „Zobowiązania finansowe”;

l) operacje związane z refundacją przez Powiatowy Urząd Pracy wynagrodzeń pracowników interwencyjnych ujmować na kontach:

- naliczenie wynagrodzeń i składek należnych od pracodawcy:

Wn 240 „Pozostałe rozrachunki”,

Ma 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,

Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,

- naliczone zaliczki na podatek dochodowy i składki należne od pracownika:

Wn 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,

Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,

Ma 225 „Rozrachunki z budżetami”,

- wypłata wynagrodzeń pracownikom interwencyjnym, odprowadzenie należnych podatków i składek:
  - * w księdze głównej Urzędu Gminy:
    - Wn 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
    - Wn 225 „Rozrachunki z budżetami”,
    - Wn 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
    - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,
  - * w księdze głównej budżetu gminy:
    - Wn 902 „Wydatki budżetu”,
    - Ma 133 „Rachunek budżetu”,
- refundacja wydatków przez Powiatowy Urząd Pracy (jeżeli dokonana jest w tym samym roku, w którym poniesiono wydatki):
  - * w księgach rachunkowych Urzędu Gminy:
    - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,
    - Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 oraz dodatkowo, na podstawie polecenia księgowania techniczny zapis ujemny po obu stronach konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,
  - * w księgach rachunkowych budżetu gminy:
    - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
    - Ma 902 „Wydatki budżetu”,
- jeżeli wydatki nie zostały zrefundowane w roku, w którym zostały poniesione, w roku następnym wpływ środków z Powiatowego Urzędu Pracy ująć na kontach:
  - * w księgach rachunkowych budżetu gminy:
    - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
    - Ma 901 „Dochody budżetu”,
  - * w księgach rachunkowych Urzędu Gminy:
    - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,
    - Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”,
- ł) pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” przenosić na konto 961 „Niedobór lub nadwyżka budżetu”, zaś w roku następnym, pod datą zatwierdzenia budżetu, saldo konta 961 „Niedobór lub nadwyżka budżetu” przenosić na konto 960 „Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu”;
- m) operacje związane z przekazaniem dotacji dla instytucji kultury ujmować w ewidencji Urzędu Gminy na kontach:

- przelew kwoty dotacji:
  - Wn 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”,
  - Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,
- rozliczenie dotacji:
  - Wn 810 „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu”,
  - Ma 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”;

n) operacje gospodarcze dotyczące lokat terminowych gromadzonych na otworzonych w tym celu rachunkach bankowych ujmować na odrębnym koncie księgi głównej budżetu, np. 33/1 „Rachunek lokat terminowych”, po uprzednim jego wprowadzeniu do zakładowego planu kont i określeniu zasad klasyfikacji na nim zdarzeń, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości, dokonując zapisów:

- przelew środków z rachunku budżetu na rachunek lokaty na podstawie wyciągu bankowego z rachunku budżetu:
  - * w ewidencji budżetu:
    - Wn 140 „Inne środki pieniężne”,
    - Ma 133 „Rachunek budżetu”,
- wpływ środków pieniężnych na rachunek lokat na podstawie wyciągu bankowego z tego rachunku:
  - * w ewidencji budżetu:
    - Wn 133/1 „Rachunek lokat terminowych”,
    - Ma 140 „Inne środki pieniężne”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załącznikach Nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – str. 9 - 16, 28 protokołu.

2.7. *Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”. Nieprowadzenie ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat.*

Ewidencję prawnego zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego prowadzić na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, zgodnie z prawidłowo ustalonym zakładowym planem kont, mając na uwadze, że na stronie Ma tego konta ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, stosownie do zasad określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

Wprowadzić konto 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” i ujmować na stronie Wn równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych

w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy roku bieżącego jednostki budżetowej lub plan finansowy niewygasających wydatków przeznaczony do realizacji w roku bieżącym, zaś na stronie Ma wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych, zgodnie z zasadami funkcjonowania konta, określonymi w powołanym załączniku – str. 15, 16 protokołu.

2.8. *Nieujmowanie w ewidencji analitycznej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” operacji podjęcia z rachunku bankowego gotówki do kasy na tzw. pogotowie kasowe.*

Pobranie z rachunku bankowego środków pieniężnych do kasy na sfinansowanie konkretnych wydatków oraz stanowiących pogotowie kasowe ujmować w księdze głównej Urzędu Gminy:

Wn 140 „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”,

wykazując konkretne wydatki w dziale, rozdziale i paragrafie klasyfikacji budżetowej, a w przypadku pogotowia kasowego – w dziale, rozdziale i paragrafie wskazanym przez wójta, z którego najczęściej dokonywane są wydatki z pogotowia kasowego, stosownie do zasad funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”, zawartych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

Ewidencję na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” prowadzić w sposób zapewniających zgodność z zapisami w ewidencji analitycznej prowadzonej do tego konta według podziałek klasyfikacji budżetowej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości - str. 16, 17 protokołu

2.9. *Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do kont:*

- 400 „Koszty według rodzajów” w przekrojach dostosowanych do potrzeb sprawozdawczości finansowej, przez co niemożliwe jest sprawdzenie, w jakich grupach rodzajowych kosztów działalności operacyjnej, wyszczególnionych w rachunku zysków i strat jednostki za 2008 r. ujęto koszty ewidencjonowane w podziale na poszczególne paragrafy wydatków,
- 750 „Przychody i koszty finansowe”,
- 800 „Fundusz jednostki” umożliwiającej ustalenie przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki.

Zaprowadzić i prowadzić ewidencję analityczną do kont:

- 400 „Koszty według rodzajów” - w przekrojach dostosowanych do potrzeb sprawozdawczości; w tym celu pogrupować koszty, ewidencjonowane dotychczas w podziale na paragrafy wydatków, do poszczególnych grup rodzajowych kosztów działalności operacyjnej, wyszczególnionych w rachunku zysków i strat jednostki (wariant porównawczy) w grupie B „Koszty działalności operacyjnej”, zgodnie z wzorem określonym w załączniku Nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., w związku z § 15 ust. 2 tego rozporządzenia,
  - 750 „Przychody i koszty finansowe” - w sposób zapewniający wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego,
  - 800 „Fundusz jednostki” - w sposób zapewniający możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki,
- zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. i zakładowym planie kont – str. 17, 18, 20 protokołu.

2.10. Przeksięgowanie salda konta 860 „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy” za 2008 r. na konto 800 „Fundusz jednostki” w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w 2008 r.

Saldo konta 860 „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”, wyrażające na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki przenosić w roku następnym, pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, na konto 800 „Fundusz jednostki”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – str. 18 - 20 protokołu.

2.11. Nieterminowe sporządzenie sprawozdań finansowych za 2008 r.

Nieprawidłowe wykazanie w bilansie Urzędu Gminy po stronie aktywów w wierszu A.I. „Wartości niematerialne i prawne” wartości niematerialnych i prawnych umorzonych w 100% w kwocie 3.596,47 zł oraz zaniżenie danych w wierszu A.II.1.2. „Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej” o tę kwotę.

Sprawozdania finansowe, obejmujące bilans jednostki – Urząd Gminy, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu jednostki oraz bilans z wykonania budżetu gminy, sporządzać w terminie 3 miesięcy od dnia, na który

zamyka się księgi rachunkowe, zgodnie z przepisami § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.

Bilans Urzędu Gminy sporządzać zgodnie z przepisami § 14 ust. 4 tego rozporządzenia – str. 19, 21 protokołu.

2.12. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości budżetowej, polegające na:*

- *nieegzekwowaniu od dyrektorów: Zespołu Placówek Oświatowych w Kodniu, Szkoły Podstawowej w Kopytowie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kodniu obowiązku przedkładania jednostkowych sprawozdań Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych” i Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych” za miesiące niekończące kwartału i rocznego,*
- *przyjęciu od dyrektora Zespołu Placówek Oświatowych w Kodniu i Szkoły Podstawowej w Kopytowie sprawozdań Rb-27S za miesiące kończące kwartały niezawierających wszystkich wymaganych informacji,*
- *niesporządzaniu przez wójta gminy jednostkowych sprawozdań Rb-27ZZ „Kwartalne sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”,*
- *niewykazywaniu w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27S Urzędu Gminy za miesiące kończące kwartał i rocznym danych w kolumnach „saldo końcowe”,*
- *wykazaniu w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S Urzędu Gminy za 2008 r. w kolumnie „Należności” danych niezgodnych z ewidencją księgową,*
- *ujmowaniu w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S Urzędu Gminy dochodów zrealizowanych przez pozostałe jednostki budżetowe gminy.*

Egzekwować – od wszystkich kierowników gminnych jednostek budżetowych – obowiązek sporządzania i przedkładania wójtowi gminy jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S – za każdy kolejny miesiąc kalendarzowy i rocznego, przy czym żądać wykazywania w sprawozdaniu Rb-27S za miesiące kończące kwartał i w rocznym pełnego zakresu wymaganych informacji, stosownie do przepisów § 4 pkt 3 lit. b, § 18 ust. 1 i § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 4 pkt 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia.

Sporządzać jednostkowe sprawozdania:

- Rb-27S Urzędu Gminy za każdy kolejny miesiąc kalendarzowy, wykazując w nich dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, przy czym sprawozdania za miesiące kończące kwartał i roczne sporządzać w szczególności określonej w przepisach § 4 pkt 2 „Instrukcji...”; w kolumnie "Należności" wykazywać salda początkowe (należności pozostałe do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów należności z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu ich o kwoty odpisów, a w kolumnie „Należności pozostałe do zapłaty” wykazywać kwoty stanowiące różnicę pomiędzy kwotami wykazanymi w kolumnie „Należności” oraz kwotami wykazanymi w kolumnach „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” i „Potrącenia” z uwzględnieniem nadpłat,
- Rb-27ZZ Urzędu Gminy, jako jednostki bezpośrednio realizującej zadania z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
stosownie do przepisów § 4 pkt 2 lit. b, § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia oraz § 3 ust. 1 pkt 2 i 8 „Instrukcji...”.

Zbiornicze sprawozdania budżetowe sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia – str. 21 - 23 protokołu.

3. W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków:

3.1. Nieprawidłowości w gospodarce kasowej, polegające na:

- *niezgodności rzeczywistego stanu gotówki w kasie z jej stanem ewidencyjnym (nadwyżka w kwocie 4.400,85 zł), stwierdzonej w trakcie kontroli kasy 30 listopada 2009 r., spowodowanej ujęciem w raporcie kasowym jako rozchodowanych pełnych kwot wynikających z listy wypłat, mimo ich niewypłacenia w danym dniu,*
- *niezamieszczaniu na dowodach dokumentujących wypłatę gotówki daty jej odbioru przez osobę uprawnioną i kwoty słownie,*
- *niebieżącym prowadzeniu raportów kasowych,*
- *nieterminowym odprowadzaniu na rachunek bankowy przyjętej do kasy gotówki,*
- *dokonywaniu łącznych zapisów bez sporządzenia dowodów zbiorczych,*
- *niesporządzaniu dowodów zastępujących wyłączone i przechowywane w odrębnych zbiorach dowody źródłowe.*

Raporty kasowe sporządzać rzetelnie, tak aby zapisy w nich odzwierciedlały rzeczywisty przebieg operacji gospodarczych, w tym by saldo raportów kasowych

wyrażało stan gotówki znajdującej się w kasie oraz sporządzać je na bieżąco, przez ujmowanie w nich operacji gotówką w tym samym dniu, w którym tych operacji dokonano, stosownie do art. 24 ust. 2 oraz art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

W przypadku ujmowania w raportach kasowych po stronie rozchodów całej kwoty wykazanej w listach wypłat, mimo że części tej kwoty nie wypłacono w danym dniu, po stronie przychodów ujmować niepodjętą kwotę – wykazaną w rozchodowanej w całości liście wypłat – w oparciu o sporządzony dowód wewnętrzny dokumentujący zaprzychodowanie tej gotówki, w związku z postanowieniami cz. IV ust. 16 „Instrukcji kontroli wewnętrznej legalności i celowości wydatków, obiegu dowodów finansowo – księgowych i gospodarki materiałowej w Urzędzie Gminy w Kodniu”, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 36/2007 wójta Gminy Kodeń z dnia 31 grudnia 2007 r.

Na dowodach źródłowych dokumentujących wypłatę gotówki z kasy zamieszczać słownie kwotę i datę jej odbioru przez uprawnioną osobę, stosownie do postanowień cz. IV. ust. 14 „Instrukcji...” i przepisów art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości.

Przyjętą do kasy gotówkę odprowadzać na rachunek bankowy w dniu jej pobrania, a najdalej w dniu następnym lub do 5 dni, jeżeli kwota nie przekracza 2.000 zł, zgodnie z postanowieniami cz. IV ust. 5 lit d „Instrukcji...”.

Do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, potwierdzających operacje gospodarcze o charakterze jednorodnym, sporządzać zbiorcze zestawienie dowodów księgowych, zgodnie z postanowieniami cz. III ust. 5 „Instrukcji...” w związku z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

W przypadku wyłączenia dowodów źródłowych i przechowywania ich w odrębnych zbiorach – sporządzać dowody wewnętrzne, na których zamieszczać adnotację o miejscu ich przechowywania, celem zapewnienia identyfikacji dowodów i sposobu ich zapisania na wszystkich etapach przetwarzania danych, zgodnie z postanowieniami cz. III ust. 3 „Instrukcji...” w związku z art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości – str. 24 - 27 protokołu.

3.2. Niezachowanie zgodności zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” z księgowością banku, w tym dokonywanie zapisów na tym koncie na podstawie dowodów PK „Polecenie księgowania”.

Zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać wyłącznie na podstawie dowodów bankowych i z zachowaniem pełnej zgodności zapisów z księgowością banku, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych

w zakładowym planie kont i załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. – str. 27, 28 protokołu.

3.3. Niezamieszczanie daty wpływu na fakturach.

Na każdej wpływającej na nośniku papierowym korespondencji zamieszczać datę jej wpływu wraz z wchodzącym numerem ewidencyjnym z rejestru kancelaryjnego Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 6 ust. 11 „Instrukcji kancelaryjnej dla organów gminy i związków międzygminnych”, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.) - str. 29 protokołu.

3.4. Nieudokumentowanie przeprowadzenia inwentaryzacji rozrachunków na 31.12.2008 r. drogą weryfikacji.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji, dokonanej w drodze weryfikacji sald, dokumentować protokołem, zatwierdzonym przez skarbnika, zgodnie z postanowieniami pkt 9.III. ppkt c „Instrukcji w sprawie inwentaryzacji aktywów i pasywów”, stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 36/2007 wójta gminy z 31 grudnia 2007r. w związku z przepisami art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości – str. 31 protokołu.

4. W zakresie wykonania budżetu:

4.1. W zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat:

4.1.1. Opodatkowanie w latach 2008 - 2009 r. osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą, na podstawie deklaracji na podatek od nieruchomości, zamiast na podstawie decyzji wymiarowych.

Osoby fizyczne opodatkowywać podatkiem od nieruchomości w drodze decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.) – str. 34 protokołu.

4.1.2. Zapłacenie w latach 2008 – 2009 podatku od nieruchomości przez gminę Kodeń (w kwocie ogółem 292.692 zł), w związku z posiadaniem nierozdysponowanych nieruchomości, mimo ich zwolnienia z tego podatku uchwałą Rady Gminy.

Nie opłacać podatku od nieruchomości, w związku z posiadaniem budowli, budynków lub ich części oraz gruntów, zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy Kodeń XX/94/2004 z 6 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Kodeń; skutki zwolnienia nieruchomości z podatku od nieruchomości wykazywać w sprawozdaniu Rb-PDP – str. 35 protokołu.

4.1.3. Nieprowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie niedoręczonych decyzji. Wskazywanie w decyzjach wymiarowych na 2008 r. – jako podatnika – „spadkobiercy” zmarłego podatnika (bez podania imienia i nazwiska osoby będącej spadkobiercą). Niepodejmowanie skutecznych działań, mających na celu ustalenie następców prawnych nieżyjących podatników oraz niewydawanie decyzji o odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy.

Decyzje wymiarowe wystawiać na podatników podatku rolnego, leśnego i podatku od nieruchomości. Krąg podatników wymieniony został w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o podatkach o opłatach lokalnych oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.), w myśl których podatnikami podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości są właściciele lub posiadacze samoistni nieruchomości (gruntu). W przypadku ustalenia, że podatnik nie żyje – wydawać decyzje o odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy, po przeprowadzeniu postępowania o nabycie spadku (art. 1025 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.)), stosownie do przepisów art. 100 w związku z art. 102 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Jeżeli przedmiot opodatkowania pozostaje w posiadaniu samoistnym - wydać i doręczyć decyzję ustalającą wysokość zobowiązania podatkowego posiadaczowi samoistnemu, na którym zgodnie z przepisami materialnego prawa podatkowego ciąży obowiązek podatkowy.

W przypadku, gdy podatnik przebywa poza miejscem zamieszkania, a jego miejsce pobytu nie jest znane - występować do sądu z wnioskiem o wyznaczenie kuratora dla osoby nieobecnej, co umożliwi skuteczne doręczenie pism, stosownie do przepisów art. 138 § 1 Ordynacji podatkowej. Do czasu wyznaczenia dla tej osoby

kuratora przez sąd – w przypadku konieczności podjęcia niezbędnych czynności – wyznaczać przedstawiciela, któremu doręczać decyzje wymiarowe, zgodnie z przepisami art. 154 § 2 w związku z art. 138 § 2 Ordynacji podatkowej – str. 36, 37, 47 protokołu.

4.1.4. Niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych, przez co wpływy budżetowe uszczuplono w latach 2006 - 2008 co najmniej o kwotę 9.697 zł.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych – dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w podatkowej ewidencji środków transportowych z danymi z rejestru prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej, wykazywanymi przez tę jednostkę w informacjach, o których mowa w przepisach § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (Dz. U. Nr 240, poz. 2061 z późn. zm.).

Ustalić, którzy właściciele środków transportowych, wskazanych w załączniku Nr IV/5 i IV/6 do protokołu kontroli, nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 9 ust. 1 i ust. 6 pkt 1 w związku z art. 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obowiązku przedłożenia deklaracji na podatek od środków transportowych oraz wezwać ich, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, do złożenia tych deklaracji. W razie niezłożenia deklaracji (mimo wezwania), określić decyzją wysokość zobowiązania w podatku od środków transportowych, również za lata ubiegłe, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej; w zawiadomieniu, przesłanym w trybie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, poinformować o efektach finansowych podjętych działań w zakresie opodatkowania pojazdów wskazanych w protokole kontroli – str. 37 - 40 protokołu.

4.1.5. Niesprawdzenie deklaracji na podatek od środków transportowych, złożonych w latach 2006 – 2009 przez podatnika wskazanego pod poz. 2 załącznika Nr IV/3 do protokołu kontroli, o czym świadczy zastosowanie nieprawidłowej (zaniżonej) stawki dla ciągnika siodłowego, a także niewezwanie podatnika do uzupełnienia deklaracji wypełnionej niekompletnie. Niezamieszczanie na deklaracjach na podatek od środków transportowych (objętych kontrolą) podpisu przyjmującego deklaracje.

Sprawdzać przedkładane deklaracje na podatek od środków transportowych, stosownie do przepisów art. 272 Ordynacji podatkowej.

W przypadku stwierdzenia, że złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, korygować deklarację, dokonując stosownych poprawek, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty nie przekroczy kwoty 1.000 zł, zgodnie z przepisami art. 274 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej. Podatnikowi doręczać uwierzytelnioną kopię skorygowanej deklaracji wraz z informacją o związanej z korektą deklaracji zmianie wysokości zobowiązania podatkowego, w myśl przepisów art. 274 § 2 Ordynacji podatkowej. Jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego w wyniku korekty przekroczy kwotę 1.000 zł – wezwać podatnika do jej skorygowania oraz złożenia niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej. W razie niezłożenia deklaracji – przeprowadzić postępowanie podatkowe i określić decyzją prawidłową wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji w zakresie stawki podatkowej dla danego rodzaju pojazdu – wzywać podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Wyjaśnić prawidłowość wykazanej stawki w deklaracjach na podatek od środków transportowych za okres 2006 – 2009, złożonych przez właściciela ciągnika siodłowego wskazanego w protokole kontroli, a następnie wystąpić do tego podatnika o przedłożenie korekt deklaracji, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego.

Zamieszczać podpis przyjmującego deklaracje na podatek od środków transportowych, zgodnie z treścią rubryk wzoru formularza deklaracji, zamieszczonego w załączniku DT-1 „Deklaracja na podatek od środków transportowych” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 października 2007 r. w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz. U. Nr 205, poz. 1484) – str. 40, 41, 48, 49 protokołu.

4.1.6. Nieprzerachowanie wpłat podatników niepokrywających kwoty należności głównej wraz z odsetkami za zwłokę.

Jeżeli wpłata dokonana przez podatnika nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę – wpłatę zaliczać proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę, w stosunku, w jakim

w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę, stosownie do przepisów art. 53 § 1 i art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej. W przypadku rozliczenia, na podstawie art. 55 § 2 powołanej ustawy, wydawać postanowienie w sprawie zaliczenia wpłaty na poczet zaległości podatkowych, stosownie do przepisów art. 62 § 4 tej ustawy.

Dokonać rozliczenia wpłaty zaległości podatkowych wniesionych w latach 2006 - 2008 przez podatników wskazanych w protokole kontroli – str. 41, 42 protokołu.

4.1.7. Nieweryfikowanie wniosków o udzielenie ulgi żołnierskiej oraz ulg i zwolnień z tytułu nabycia gruntów, w zakresie czy planowana pomoc jest pomocą publiczną.

W przypadku złożenia przez podatnika podania o udzielenie ulgi lub zwolnienia ustawowego w podatku rolnym, w którym podatnik nie sprecyzuje czy wnioskowana ulga (zwolnienie) stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 z późn. zm.), czy też nie stanowi tej pomocy, wzywać podatnika do jego uzupełnienia, na podstawie przepisów art. 169 § 1 i art. 168 § 2 Ordynacji podatkowej.

Decyzje – w sprawie ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym, stanowiących bądź niestanowiących pomocy publicznej – podejmować po przeprowadzeniu postępowania, mającego na celu ustalenie czy zachodzą przesłanki do uwzględnienia wniosku o ulgę niestanowiącą pomocy publicznej bądź wniosku o ulgę stanowiącą pomoc publiczną, określone m.in. w przepisach art. 107 ust.1 cytowanego Traktatu, tj.:

- wsparcie udzielane jest przedsiębiorcy ze środków państwowych,
- powoduje uzyskanie przysporzenia na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku,
- ma charakter sektorowy (uprzywilejowuje określonego lub określonych przedsiębiorców albo produkcję określonych towarów),
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

Przy udzielaniu ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym uwzględniać także informację „Pomoc publiczna w rolnictwie w formie zwolnień i ulg w podatku: rolnym, od nieruchomości oraz leśnym”, zamieszczoną 5 czerwca 2009 r. na stronie bip.minrol.gov.pl zakładka „Pomoc publiczna w rolnictwie”, zgodnie z którą zwolnienia z tytułu nabycia gruntów stanowią pomoc publiczną na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i powinny być realizowane – w ramach wyłączeń grupowych – do wysokości określonych w art. 4 rozporządzenia Komisji (WE)

nr 1857/2006 z 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 70/2001 (Dz. Urz. UE L 358 z 16.12.2006 r.) a także podlegać kumulacji z innymi formami pomocy inwestycyjnej z tytułu realizacji tej samej inwestycji.

Z kolei ulgi żołnierskie w podatku rolnym w wysokości 60% nie stanowią pomocy publicznej, natomiast ulgi żołnierskie w wysokości 40 % stanowią tę pomoc i mogą być udzielane w ramach pomocy de minimis w rolnictwie, na warunkach określonych w rozporządzeniu Komisji (WE) Nr 1535/2007 z 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy de minimis w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007 r.) do wysokości nieprzekraczającej równowartości 7.500 euro. Ulgi te podlegają kumulacji w okresie 3 kolejnych lat z innymi formami pomocy de minimis udzielonej temu samemu beneficjentowi – str. 43 protokołu

4.1.8. Sporządzanie upomnień w jednym egzemplarzu. Niewystawianie upomnień bądź ich niesystematyczne doręczanie oraz niewystawianie tytułów wykonawczych, a w konsekwencji dopuszczenie do przedawnienia zobowiązań podatkowych w kwocie około 19.367,48 zł.

Upomnienia sporządzać w dwóch egzemplarzach, z których jeden przekazywać zobowiązanemu, a drugi pozostawiać w aktach sprawy, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

W przypadku zwłoki w zapłacie zobowiązania podatkowego wystawiać upomnienie, a po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności – tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 cytowanego rozporządzenia.

Wyjaśnić, czy wobec podatników ujętych pod poz. 2, 3, 10 i 12 załącznika Nr IV/13 do protokołu kontroli, posiadających – powstałe w latach 2001 - 2004 – zaległości podatkowe w kwocie około 48.102,06 zł, zaszły okoliczności przerywające

bieg terminu przedawnienia, mając na uwadze przepisy art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2002 r., w myśl których bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek pierwszej czynności egzekucyjnej, o której podatnik został powiadomiony (np. przez doręczenie zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego, tzw. „wkładki”, wystawianego przez wierzyciela) oraz art. 70 § 4 w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2003 r., w myśl których bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony. Jeżeli okaże się, że wobec tych podatników nie zaszły okoliczności przerywające bieg terminu przedawnienia, odpisać je – jako przedawnione – z kont podatników, w związku art. 59 § 1 pkt 9 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Korzystać z uprawnienia do występowania do właściwego miejscowo urzędu skarbowego z wnioskiem o udzielenie informacji o sposobie załatwienia wniosku egzekucyjnego, stosownie do przepisów § 8 rozporządzenia w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – str. 44 - 47 protokołu.

4.1.9. Dokonanie w 2003 roku przypisu podatku na kontach podatników, ujętych pod poz. 1, 5 – 9, 12, 13 i 18 tabeli 4 załącznika Nr IV/15b do protokołu kontroli, mimo niedoręczenia decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego, a w konsekwencji dopuszczenie do przedawnienia prawa do wymiaru podatków w kwocie ogółem 864 zł.

Na szczegółowych kontach podatników przypisu i odpisu podatku dokonywać pod datą doręczenia decyzji wymiarowych oraz decyzji w sprawie udzielenia ulg w zapłacie podatków, w związku z przepisami § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, mając na uwadze przepisy art. 21 § 1 pkt 2 i art. 212 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którymi zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, a organ podatkowy, wydający decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia.

Przy doręczaniu decyzji wymiarowych uwzględniać przepisy art. 68 § 1 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którymi zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeżeli decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego, zostanie doręczona po upływie 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy – str. 46 protokołu.

4.1.10. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP „Półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” za 2008 r., przez:

- wykazanie skutków udzielonych umorzeń zaległości w podatku od nieruchomości w kwocie 3.700,00 zł w kolumnie „skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)” zamiast w kolumnie „skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa ... umorzenie zaległości podatkowych”,
- zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych o 476 zł oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w tym podatku o 6.450 zł, w wyniku niewyliczenia tych skutków dla pojazdów, zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy.

W sprawozdaniach Rb-PDP wykazywać – w odpowiednich kolumnach – kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych przez gminę ulg i zwolnień oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy między dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania zwolnione z podatku uchwałą Rady Gminy.

W kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazywać skutki zwolnienia tych przedmiotów opodatkowania, przyjmując do ich wyliczenia stawkę podatku ustaloną w uchwale Rady Gminy.

Kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych wykazywać w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy – umorzenie zaległości podatkowych”.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie za 2008 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt

i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO – str. 50, 51 protokołu.

4.1.11. Nieopracowanie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Opracować projekt wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych i przedłożyć Radzie Gminy celem jego uchwalenia, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 z późn. zm.) – str. 54 protokołu.

4.1.12. Przypadki niepobierania odsetek od nieterminowo wnoszonych opłat z tytułu czynszów najmu lokali użytkowych i dzierżawy gruntów.

Od nieterminowo wnoszonych opłat z tytułu czynszu najmu lokali użytkowych oraz czynszu za dzierżawę gruntów naliczać i egzekwować odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego w wysokości ustawowej – stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 w związku z art. 359 § 2 Kodeksu cywilnego – str. 55 - 56 protokołu.

4.2. W zakresie wydatków budżetowych:

4.2.1. Zaniżenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w 2008 r. o 1.904,07 zł, spowodowane nieprawidłowym ustaleniem wysokości odpisu podstawowego na jednego zatrudnionego oraz nieskorygowaniem w końcu roku planowanej liczby osób zatrudnionych do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych.

Wysokość odpisu podstawowego zakładowego funduszu świadczeń socjalnych naliczać na jednego zatrudnionego w wysokości 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą, stosownie do przepisów art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.).

Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych naliczać w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 powołanej ustawy. Podstawę naliczenia odpisu powinna stanowić przeciętna, planowana w danym

roku kalendarzowym, liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy), stosownie do przepisów § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349). Przekazać na rachunek funduszu kwotę 1.904,07 zł – str. 61 - 62 protokołu.

4.3. W zakresie udzielania zamówień publicznych:

4.3.1. Niezamieszczanie - w ogłoszeniach o zamówieniach publicznych - opisu warunków udziału w postępowaniu oraz opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków i odsyłanie w tym zakresie do specyfikacji istotnych warunków zamówienia – co naruszało przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych w brzmieniu obowiązującym do 22 grudnia 2009 r.

W ogłoszeniach o zamówieniach publicznych w trybie przetargu nieograniczonego zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 41 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 z późn. zm.), w tym warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków (pkt. 7) – str. 64, 74, 78, 84 protokołu.

4.3.2. Żądanie od wykonawców złożenia – wraz z ofertą – dokumentów, które nie były niezbędne do przeprowadzenia postępowania, w tym:

a) żądanie dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w sytuacji nieopisania przez zamawiającego tych warunków:

- w postępowaniach na remont i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Kodniu oraz na budowę drogi gminnej w m. Kodeń III (odcinek 0+000 do 0+320) żądano złożenia wraz z ofertą informacji banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej, potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową wykonawcy, bez wskazania jaką wysokością środków finansowych lub zdolnością kredytową miałby wykazać się wykonawca, by zamawiający uznał warunek za spełniony,*

- w postępowaniu na budowę drogi gminnej w m. Kodeń III (odcinek 0+000 do 0+320) żądano złożenia wraz z ofertą:
  - * wykazu niezbędnych do wykonania zamówienia narzędzi i urządzeń, jakimi dysponuje wykonawca - bez wskazania jakiego rodzaju narzędziami i urządzeniami i w jakich ilościach ma dysponować wykonawca, by zamawiający uznał warunek za spełniony,
  - * informacji na temat przeciętnej liczby zatrudnionych pracowników oraz liczebności personelu kierowniczego, w okresie ostatnich 3 lat - bez wskazania jaką przeciętną liczbę pracowników oraz liczebność personelu kierowniczego ma wykazać wykonawca, by zamawiający uznał warunek za spełniony,
  - * wykazu osób i podmiotów, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych, doświadczenia i wykształcenia niezbędnych do wykonania zamówienia, a także zakresu wykonywanych przez nich czynności oraz dokumentów stwierdzających posiadanie uprawnień przez te osoby - bez wskazania iloma osobami, o jakich kwalifikacjach zawodowych, doświadczeniu i wykształceniu oraz uprawnieniach miał się wykazać wykonawca, by zamawiający uznał warunek za spełniony,
  - * sprawozdań finansowych lub innych dokumentów określających obroty, należności i zobowiązania za ostatnie 3 lata obrotowe - bez wskazania wskaźnika finansowego jakim wykonawca ma się wykazać, by zamawiający uznał warunek za spełniony;
- b) żądanie w postępowaniu na budowę drogi gminnej w m. Kodeń III (odcinek 0+000 do 0+320) - w celu potwierdzenia, że oferowane roboty budowlane odpowiadają wymaganiom określonym w siwz - dołączenia do oferty próbek, opisów lub fotografii oraz zaświadczenia podmiotu uprawnionego do kontroli jakości, potwierdzającego, że dostarczane produkty odpowiadają określonym normom lub specyfikacjom technicznym - bez opisanie wymogów dotyczących żądanych próbek, opisów i fotografii oraz bez wskazania norm lub specyfikacji technicznych, które powinny być potwierdzone zaświadczeniem;
- c) żądanie – w postępowaniu na wykonanie drogi gminnej w m. Kodeń III (odcinek 0+320 do 0+700) – złożenia, wraz z ofertą, harmonogramu robót z tabelą elementów robót, w sytuacji gdy zamawiający nie wskazał jakie informacje powinien zawierać ten dokument, w jakim celu ma zostać złożony, jaką treść oferty ma obejmować (zamawiający nie żądał etapowego rozliczania robót, nie wymagał osiągnięcia przez wykonawcę określonego stopnia zaawansowania prac w przyjętym okresie realizacji, a dodatkowo termin realizacji zamówienia wynosił kilka dni). W

wyjaśnieniach do protokołu zamawiający potwierdził omyłkowe zawarcie w specyfikacji żądania złożenia opisanego dokumentu. Konsekwencją bezpodstawnego żądania tego dokumentu było odrzucenie oferty najkorzystniejszej, do której go nie dołączono (tańszej o 4.280,01 zł od oferty wybranej).

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do postanowień art. 25 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający – w przypadku postępowań, których wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – może żądać dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu jedynie w sytuacji, gdy dokona opisu sposobu oceny ich spełniania w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do przepisów § 1 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226 poz. 1817), w związku z przepisami art. 22 ust. 3 powołanej ustawy. Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający nie opisał sposobu ich oceny, uniemożliwia obiektywną ocenę ich spełniania w oparciu o te dokumenty. Ustalając warunki udziału w postępowaniu zamawiający winien ustalić jednoznaczne, minimalne wymogi, dostosowane do wielkości i stopnia skomplikowania zamówienia oraz do realnej sytuacji na rynku potencjalnych wykonawców. Dopiero sprecyzowanie konkretnych wymogów odnośnie do poziomu wiedzy i doświadczenia, potencjału technicznego i kadrowego oraz sytuacji ekonomicznej i finansowej, umożliwi zamawiającemu miarodajną ocenę możliwości wykonawcy, co do należytego wykonania zamówienia.

Zamawiający może - w celu potwierdzenia, że oferowane dostawy, usługi lub roboty budowlane odpowiadają wymaganiom przez niego określonym – żądać próbek, opisów lub fotografii oraz zaświadczenia podmiotu uprawnionego do kontroli jakości potwierdzającego, że dostarczane produkty odpowiadają określonym normom lub specyfikacjom technicznym, pod warunkiem, że w specyfikacji opisz odpowiednio: wymogi dotyczące próbek, opisów i fotografii, oraz normy lub specyfikacje techniczne, które powinny zostać potwierdzone stosownym zaświadczeniem, zgodnie z przepisami § 5 ust. 1 pkt 1 i 3 cytowanego rozporządzenia – str. 64, 74 - 75 protokołu.

4.3.3. *Nieprawidłowości w zakresie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, polegające na:*

- a) *w przypadku zamówienia na remont i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Kodniu:*
- *zawarciu w specyfikacji niejednoznacznych zapisów dotyczących znaczenia kosztorysu ofertowego będącego częścią oferty. Zamawiający przewidział, że kosztorys będzie miał zasadnicze znaczenie dla oceny zgodności złożonej oferty w treści specyfikacji – co jest charakterystyczne dla wynagrodzenia kosztorysowego (żądano sporządzenia kosztorysu zgodnie z przedmiarem, przyjęto zasadę zgodnie, z którą wszelkie odstępstwa od przedmiaru skutkują odrzuceniem oferty) oraz jednocześnie przewidział, że kosztorys będzie miał znaczenie pomocnicze – charakterystyczne dla wynagrodzenia ryczałtowego (przyjęto zasadę, zgodnie z którą w przypadku nieujęcia poszczególnych pozycji przedmiaru w kosztorysie ofertowym zostaną one uznane za wycenione i ujęte w ofercie, przyjęto że cena oferty ma obejmować wszystkie koszty niezbędne do wykonania przedmiotu zamówienia, także te nieujęte w dokumentacji zamówienia publicznego),*
  - *ustaleniu w specyfikacji zasady, zgodnie z którą oferty zawierające odstępstwa od przedmiaru robót zostaną odrzucone, przy czym nie uwzględniono możliwości ich poprawienia w trybie wskazanym przepisami art 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych,*
- b) *w przypadku zamówienia na budowę drogi gminnej w m. Kodeń III (odcinek 0+000 do 0+320):*
- *zawarciu błędnego pouczenia o przysługujących wykonawcom środkach ochrony prawnej, tj. odwołaniu od rozstrzygnięcia protestu i skardze do sądu, w sytuacji kiedy – ze względu na wartość zamówienia – środki te wykonawcom nie przysługiwały.*

Specyfikację istotnych warunków zamówienia sporządzać zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym:

- *jednoznacznie opisywać sposób przygotowania ofert, w tym znaczenie kosztorysu ofertowego składanego wraz z ofertą, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt. 10 ustawy Prawo zamówień publicznych. Znaczenie kosztorysu ofertowego załączonego do oferty ma ścisły związek z rodzajem przewidywanego wynagrodzenia wykonawcy. Przepisy Kodeksu cywilnego, w związku z art. 139 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych, przewidują dwa podstawowe rodzaje wynagrodzenia przy wykonywaniu robót budowlanych tj. wynagrodzenie kosztorysowe – określane na podstawie zestawienia planowanych prac*

i przewidywanych kosztów (art. 629) – lub wynagrodzenie ryczałtowe (art. 632). Zasadnicza różnica pomiędzy tymi formami wynagrodzenia – oprócz możliwości jego podwyższenia (w przypadku wynagrodzenia kosztorysowego podwyższenie jest dopuszczalne, jeżeli w toku wykonywania przedmiotu umowy zajdzie konieczność przeprowadzenia prac, które nie były przewidziane w zestawieniu prac planowanych, będących podstawą obliczenia wynagrodzenia kosztorysowego, natomiast w przypadku wynagrodzenia ryczałtowego przyjmujący zamówienie nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia, chociażby w czasie zawarcia umowy nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac) – dotyczy także znaczenia kosztorysu ofertowego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. W przypadku wynagrodzenia kosztorysowego kosztorys ofertowy stanowi treść oferty, jest bowiem wyznacznikiem przedmiotu zamówienia (planowane prace i przewidywane koszty) i wszelkie jego niezgodności ze specyfikacją skutkują odrzuceniem oferty z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1 pkt. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, zaś w przypadku wynagrodzenia ryczałtowego kosztorys ofertowy – o ile w ogóle występuje - ma znaczenie pomocnicze i w tym przypadku niezgodności w zakresie treści specyfikacji nie mogą stanowić podstawy do odrzucenia oferty, bowiem wyznacznikiem przedmiotu zamówienia jest jego opis przygotowany przez zamawiającego (dokumentacja projektowa, przedmiary itp.) - co potwierdza orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej, np. wyroki: KIO UZP 938/09, KIO UZP 781/09, KIO UZP 357/08, KIO UZP 914/08, KIO UZP 968/08, KIO UZP 730/08,

- nie zawierać w specyfikacji postanowień niezgodnych z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym dotyczących konsekwencji niezgodności kosztorysu ofertowego ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia. Stwierdzone w ofercie omyłki polegające na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty, zamawiający ma obowiązek w pierwszej kolejności poprawić, niezwłocznie zawiadamiając o tym wykonawcę, którego oferta została poprawiona, zgodnie z przepisami art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych i dopiero w przypadku, gdy w terminie 3 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wykonawca nie zgodzi się na poprawienie omyłki, ofertę należy odrzucić, stosownie do przepisów art. 89 ust. 1 pkt 7 ustawy,
- w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawierać prawidłowe pouczenie o środkach ochrony prawnej przysługujących wykonawcy w toku postępowania o udzielenie zamówienia, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 17 ustawy – Prawo zamówień publicznych, w związku z przepisami działu VI tej ustawy – str. 64 - 67, 75 protokołu.

4.3.4. Nieprawidłowości w zakresie wyboru oferty najkorzystniejszej, polegające na:

- a) niepoprawieniu - w przypadku najkorzystniejszej oferty złożonej w postępowaniu na remont i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Kodniu - omyłek polegających na niezgodności kosztorysu ofertowego z przedmiarem robót, stanowiącym załącznik do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, niepowodujących istotnych zmian w treści oferty (błędy skutkowały zawyżeniem ceny ofertowej o 0,98 %) i w konsekwencji odrzucenie jej jako niezgodnej ze specyfikacją (cena oferty odrzuconej po uwzględnieniu poprawek byłaby o 38.022,91 zł niższa o ceny oferty wybranej),*
- b) bezpodstawnym odrzuceniu najkorzystniejszej oferty (tańszej o 4.280,01 zł od oferty wybranej) w postępowaniu na budowę drogi gminnej w m. Kodeń III (odcinek od 0+320 do 0+700) na skutek niezłożenia wraz z ofertą harmonogramu robót z tabelą elementów robót i wyposażenia, w sytuacji gdy dokument ten nie był dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania (co potwierdził zamawiający w wyjaśnieniach do protokołu), stąd jego niezłożenie w żaden sposób nie powodowało niezgodności treści oferty z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a było jedynie brakiem formalnym.*

Poprawiać omyłki polegające na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty, niezwłocznie zawiadamiając o tym wykonawcę, którego oferta została poprawiona, stosownie do przepisów art. 87 ust. 2 pkt. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Oferty odrzucać jedynie w sytuacji wystąpienia przesłanek wskazanych w przepisach art. 89 ust. 1 tej ustawy. Niezałączenie do ofertyżądanego przez zamawiającego dokumentu – jeżeli nie jest on dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania - nie może stanowić podstawy do odrzucenia oferty na podstawie przepisów art. 89 ust. 1 pkt. 2 ustawy, jako oferty której treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia – str. 66 - 68, 79,80 protokołu

4.3.5. Zawarcie umów o zamówienie publiczne niezgodnie ze złożoną ofertą:

- w umowie na remont i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Kodniu podpisanej w dniu 14 stycznia 2009 r wskazano 36-miesięczny termin gwarancji na roboty budowlane i 12-miesięczny termin gwarancji na urządzenia, w sytuacji gdy w ofercie wykonawca proponował odpowiednio okres 60-miesięczny i 24-miesięczny;*
- w umowie na budowę drogi gminnej w m. Kodeń III (odcinek od 0+000 do 0+320) podpisanej w dniu 27 października 2008 r. wskazano termin wykonania zamówienia do dnia 30 października, w sytuacji gdy w ofercie wykonawca proponował termin do dnia 28 października.*

Umowę o zamówienie publiczne – w części obejmującej zakres świadczenia wykonawcy – zawierać na warunkach wynikających z oferty, stosownie do przepisów art. 140 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych – str. 68, 76 protokołu.

4.3.6. Dokonanie aneksem z dnia 12 lutego 2009 r. – zmian umowy na remont i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Kodniu w zakresie częstotliwości dokonywania rozliczeń za wykonanie robót (rozliczenia kwartalne zmieniono na rozliczenia miesięczne ze względu na „kapitałochłonność” oraz napięty termin wykonania zamówienia), w sytuacji gdy w specyfikacji nie przewidziano możliwości i warunków zmiany umowy o zamówienie publiczne.

Nie dokonywać istotnych zmian postanowień zawartej umowy o zamówienie publiczne w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany, stosownie do przepisów art. 144 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych. Zmiana umowy dokonana z naruszeniem podanych przepisów podlega unieważnieniu, w myśl art. 144 ust. 2 tej ustawy – str. 76 protokołu.

4.3.7. Zawarcie 15 października 2009 r. umowy na roboty dodatkowe przy realizacji zamówienia na remont i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Kodniu w trybie zamówienia z wolnej ręki:

- bez szczegółowego określenia rodzaju, ilości i wartości robót, które należy wykonać (w umowie wskazano, że zakres rzeczowo-finansowy określą kosztorysy powykonawcze),*
- bez sporządzenia protokołu postępowania,*
- bez wyegzekwowania od wykonawcy oświadczenia o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu,*
- bez zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych.*

W umowach o roboty budowlane każdorazowo wskazywać w sposób jednoznaczny i wyczerpujący przedmiot zamówienia, mając na uwadze przepisy art. 647 Kodeksu cywilnego w związku z art. 139 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, stosownie do których przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do

oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej.

W umowach każdorazowo określać wysokość wynagrodzenia wykonawcy, mając na uwadze przepisy art. 261 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Zawarcie umowy przewidującej, że podstawą ustalenia wynagrodzenia będzie kosztorys powykonawczy sporządzony przez wykonawcę powoduje, że jednostka nie ma wpływu na ostateczną wysokość zobowiązania.

Przy udzielaniu zamówień w trybie zamówienia z wolnej ręki przestrzegać przepisów ustawy z Prawo zamówień publicznych, w szczególności:

- sporządzać protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawierający co najmniej informacje wymagane przepisami art. 96 ust. 1 ustawy, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 października 2008 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr 188, poz. 1154 z późn. zm.),
- egzekwować od wykonawców obowiązek złożenia – najpóźniej wraz z zawarciem umowy – oświadczenia o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, stosownie do przepisów art. 68 ust. 2 ustawy,
- niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego – o wartości mniejszej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 – zamieszczać ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych, stosownie do przepisów art. 95 ust. 1 ustawy – str. 69 - 73 protokołu.

4.3.8. Wyznaczenie terminu składania ofert w postępowaniu na budowę drogi gminnej w m. Kodeń III (odcinek od 0+000 do 0+320) krótszego niż 20 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, z naruszeniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych obowiązujących w dniu wszczęcia postępowania.

W postępowaniach, których wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych wyznaczać termin składania ofert z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty, z tym że w przypadku robót budowlanych, termin ten nie może być krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych, stosownie do przepisów art. 43 ust. 1 ustawy

Prawo zamówień publicznych w brzmieniu obowiązującym od dnia 29 stycznia 2010 r.
- str. 74 protokołu.

4.3.9. Przekroczenie przez wójta gminy zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań obciążających budżet gminy:

- w przypadku zadania inwestycyjnego pn „Budowa drogi gminnej w m. Kodeń III od km 0+000 do 0+320” o kwotę 37.080,93 zł, przez zawarcie 27 października 2008 r. umowy na wykonanie inwestycji za wynagrodzeniem w wysokości 126.168,74 zł, w sytuacji gdy plan w tym dniu wynosił 100.000 zł a Urząd Gminy do tego dnia poniósł wydatki i zaciągnął zobowiązania związane z tą inwestycją w kwocie 10.912,19 zł,
- w przypadku zadania inwestycyjnego pn. „Budowa ul. M. Dąbrowskiej” o kwotę 2.186,87 zł, udzielając (telefonicznie) w dniu 23 października zamówienia na dostawę krawężników na kwotę 3.302,43 zł, w sytuacji gdy plan w tym dniu wynosił 60.000 zł a Urząd Gminy do tego dnia poniósł wydatki i zaciągnął zobowiązania związane z tą inwestycją w kwocie 58.884,44 zł, przekroczenie zwiększono do kwoty 3.614,87 zł dniu 28 października 2009 r. dokonując zlecenia na dostawy cementu na kwotę 1.428 zł.

Zobowiązania pieniężne zaciągać do wysokości kwot wydatków określonych w planie finansowym jednostki, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych – str. 77 i 83 protokołu.

4.3.10. Nieustalenie wartości dostaw związanych z wykonywaniem robót budowlanych oddanych przez zamawiającego do dyspozycji wykonawcy, na skutek czego nie uwzględniono ich przy ustalaniu wartości zamówienia i w efekcie udzielono – umową z 24 września 2009 r. - zamówienia na roboty budowlane polegające na wykonaniu warstwy odsączającej i utwardzenia drogi w ul. M. Dąbrowskiej bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych, w sytuacji gdy wartość robót budowlanych z uwzględnieniem wartości dostaw związanych z wykonywaniem robót budowlanych oddanych przez zamawiającego do dyspozycji wykonawcy (wartości piasku i pospółki z gminnej kopalni) przekraczała równowartość 14.000 euro.

Wartość zamówienia ustalać z należytą starannością, stosownie do przepisów art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Przy obliczaniu wartości zamówienia na roboty budowlane uwzględniać wartość dostaw związanych z wykonywaniem robót budowlanych oddanych przez

zamawiającego do dyspozycji wykonawcy, stosownie do przepisów art. 33 ust. 2 powołanej ustawy.

W sytuacji gdy wartość zamówienia przekracza równowartość 14.000 euro - zamówień publicznych udzielać wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ustawy, w myśl przepisów jej art. 7 ust. 3 w związku z art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, z zastosowaniem jednego z trybów postępowania wskazanych w przepisach jej art. 10 – str. 80 - 83 protokołu.

4.3.11. Niezawiadomienie wykonawców, którzy złożyli oferty w postępowaniu na budowę sieci wodociągowej w m. Kąty i Zagacie, o wyborze najkorzystniejszej oferty.

Niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty zawiadamiać wykonawców, którzy złożyli oferty, o wyborze najkorzystniejszej oferty, zamieszczając w zawiadomieniu wszystkie informacje wskazane w art. 92 ustawy Prawo zamówień publicznych – str. 84 protokołu.

5. W zakresie gospodarki mieniem:

5.1. Niezamieszczenie w wykazach nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę informacji dotyczących terminu wnoszenia opłat z tego tytułu oraz zasad ich aktualizacji.

W wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę zamieszczać informację o terminach wnoszenia opłat z tego tytułu oraz zasady aktualizacji tych opłat, stosownie do przepisów art. 35 ust.2 pkt 9 i 10 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.) – str. 86 protokołu.

5.2. Bezpodstawne zawarcie w ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż nieruchomości klauzuli, że „wadium nie podlega zwrotowi gdy żaden z uczestników przetargu nie zgłosił postąpienia ponad cenę wywoławczą”.

Nie zamieszczać w ogłoszeniu o przetargu zapisów sprzecznych z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami, w tym przewidujących zatrzymanie wadium, w sytuacji gdy żaden z uczestników przetargu nie zgłosił postąpienia ponad cenę wywoławczą. Zgodnie z przepisami art. 41 ust. 2 powołanej ustawy, wadium nie

podlega zwrotowi, w sytuacji gdy osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanym w zawiadomieniu, a organizator przetargu skorzysta z prawa odstąpienia od zawarcia umowy. W innych przypadkach (odwołanie, zamknięcie, unieważnienie lub zakończenie wynikiem negatywnym przetargu) wpłacone wadium podlega zwrotowi, stosownie do przepisów § 4 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.) – str. 87 protokołu.

- 5.3. *Dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej środków trwałych i pozostałych środków trwałych bez wskazania numeru dowodu księgowego i daty dokonania operacji gospodarczej.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej (data przychodu lub rozchodu) oraz numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości – str. 88 protokołu.

- 5.4. *Dokonywanie odpisów umorzeniowych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w kwotach przewyższających wartość początkową składników majątku (przypadki).*

Odpisów umorzeniowych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej powyżej 3.500 zł dokonywać do czasu zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego, stosownie do przepisów art. 32 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Skorygować wartość umorzenia wskazanych w protokole środków składników majątkowych – str. 88, 89 protokołu.

- 5.5. *Przeprowadzenie inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych drogą spisu z natury.*

Wartości niematerialne i prawne inwentaryzować na ostatni dzień każdego roku obrotowego drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi

dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników, zgodnie przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości – str. 89, 90 protokołu.

6. W zakresie rozliczeń jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi:

6.1. Niesporządzanie w 2008 r. i 2009 r. planu finansowego Urzędu Gminy.

Sporządzać plan finansowy Urzędu Gminy, stanowiący podstawę gospodarki finansowej jednostki, zgodnie z przepisami art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych – str. 90 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze, że niezgodne z prawdą zawiadomienie o wykonaniu wniosków jest zagrożone karą grzywny, w myśl przepisów art. 27 tej ustawy.

Marek Poniatoski

Do wiadomości:

Rada Gminy Kodeń

